

Rendörkézre jutott egy kivándorlásra csábító

A "Párisi Magyar Hírlap" írja: Sáros György lezülött zala-megyei földbirtokos hónapokon keresztül kenyér után szalagált és amikor semmiképpen sem tudott munkához jutni, elküvette első bűncselekményét: ezért a budapesti büntetőtörvényszék hathónapi fegyházbüntetésre ítélté.

Mikor kiszabadult, tovább folytatta szélhámoságait. Összekötöttet keresett egy külföldi hajózási társasággal és felajánlotta, hogy kivándorolni készülő ismerőseit és hozzátartozóit a vállalat számára szerzi meg. Ezért magas jutalékot kötött ki és egész sereg ismerőseit beszéltte rá, hogy tegyék készpénzre minden érték tárgyukat, ingóságukat s utazzanak ki Brazíliába, az "Igeret" földjére, ahol soha nem remélt jólétben lesz részük.

Sáros György Jenő ily módon a kivándorlóktól 24.000 pengőt csalt ki. Mikor sikerült áldozatait megkoppasztani, kezükbe nyomott egy-egy Cherbourg-i szőlő kombinált vasúti jegyet, amit a beszélgetők embelek fel is használtak és valamennyien elutaztak a francia kikötőbe. Ott

a szóbanforgó hajózási vállalat ügynökségénél jelentkezve, valóban kaptak is egy-egy Brazíliába szóló fedélközi hajójegyet s amikor 24 napi fáradságos utazás után megérkeztek Brazíliába, megdöbbenve állapították meg, hogy egy könyörtelen szélhámos áldozatai lettek.

Kiderült, hogy Sáros a Budapestben felvett pengőket nem utalta át Brazíliába és így a kivándorlók minden fillér nélkül maradtak Délamerikában. Különböző magyar közbenjárók segítségével, az utolsó percben, mégis sikerült visszajutniok Rio de Janeiroba, ahonnan levél útján bűnvádi feljelentést tettek Sáros ellen.

Múltán időközben Sáros megtudta, hogy bűnvádi eljárás folyik ellene, hamis utlevéllel megszökött és álnéven Párisban telepedett le, ahol azonban a budapesti rendőrség rádiókörözése alapján letartóztatták. Most hogy a kivándorlásra csábító híne francia hatóság kezére került, a megkeresés értelmében rövidesen visszaszállítják Magyarországra ahol megkezdik bűnyüvének kivizsgálását.

Magyar művész-siker Peterborough-ban

Ez az ontariói kis város, mely 25 ezer főnyi lélekszámát meghazudtoló kulturális életével jelenleg szellemi és művészeti tényezője, meghódította a magyar képzőművészet külföldön mindinkább tért nyerő felsőbbrendűségének, melynek hírneve az itteni kultúr egyesületekbe is eljutott. Az országos "Women's Art Association" Peterborough-i osztálya Hornyánszky Miklós hazánkfiát Kanada egyik elismert vezető grafikusként hívta meg a magyar művészet jelentőségének ismeretése.

A magyar előadó hibátlan angol nyelven és ugyanazon összehasonlítható művészettörténeti fegyvereivel szerzett elismerést a magyar művészetnek, mellyel a Dominion egyik legelső műintézetében, a torontói Art Gallery-ben vitte el nemrég a pálmát.

Hornyánszky bizonyította a lelkesült hallgatóság előtt a magyar képzőművészet fényét, amellyel új messyét vág a világ művészetének előrehaladásában. Ez az új ut az előadó szerint a magyar faj még mindig öntudatos eredetében rejtőzik, mely a világ legősibb, jelképes művészetével hozza rokonságba.

Tallózás a nagyvilágban

KALÓZVILÁG KINÁBAN — ÚJ VEZÉREKKEK, DOLGOZIK MUSSOLINI — MEGFENYEGETTEK JAPÁNT AZ OROSZOK — CSŐDALETTEG SPANYOLHONBAN

JAPÁN külügyminisztere, Koki Hirota, békejobbat nyújtott Moszkva felé, midőn kormányában nevében hajlandóan mutatkozott az 1905-ben aláírt Portsmouth egyezmény leszerelési határozatait betartani, ha Oroszország is leszereli határmentti erődményeit. Ellenkező esetben a japánok 370 millió dollár értékű új gyilkolószerszámmal szerelik fel szárazföldi, tengeri és légi hadseregüket.

KINA délkeleti tengerpartját ismét ellepték a kalózok. Legutóbb a "Hsinping" gőzösre kelenek utasnak öltözött kalóz szállt fel, majd mikor a hajó a nyílt tengerre ért, revolverrel szedték a kapitányt és a körműveitől 15 ezer dollárt szedték össze a megrémült utasoktól. Ezuttal azonban nem veszélyeztetik áldozataik életét a zsákmánnyal csónakon tovább ázó banditák.

NEMETORSZÁG mult vasárnap választásán 40 millió ember azaz a szavazók 92 százaléka jóváhagyta Hitler politikáját és csak kétféleképpen ellenzék a Népszövetségből való kilépést, illetőleg a teljes egyenjogúság követelését. Állítólag a német kormány ezektől a hivatalosan is követelni fogja a békeszerződés megváltoztatását.

OLASZORSZÁG diktátora, Mussolini Libia afrikai gyarmat kormányzójává nevezte ki Balbo légügyi minisztert, aki a 24 gépből álló olasz flotta élén átrepülte az óceán a nyár folyamán. Mussolini magának tartotta fenn a légügyi tárcát is, úgyhogy most kezében összpontosul az ország ügyszólván minden fontos miniszteriuma.

OLASZORSZÁG diktátora, Mussolini Libia afrikai gyarmat kormányzójává nevezte ki Balbo légügyi minisztert, aki a 24 gépből álló olasz flotta élén átrepülte az óceán a nyár folyamán. Mussolini magának tartotta fenn a légügyi tárcát is, úgyhogy most kezében összpontosul az ország ügyszólván minden fontos miniszteriuma.

London leleplezi Prágát

A cseh állam-tákolmány fennállásának 15-ik évfordulója megint ráirányította az angol társadalom figyelmét a Felvidékre. A londoni "Daily Express" jelenti, hogy nagy csapatmókedget vontak össze Csehországban. Prága hemzseg a katona-ságtól. A nemzeti kisebbségek, melyeket évek óta üldöznek s amelyeknek vezetői évek óta börtönben sanylódnak — írja a lap, — attól tartanak, hogy ezek a katonai jellegű tüntetések újabb rémítetekre vezetnek. Bécsbe folyton menekültek érkeztek vonaton Csehországból, akik keservesen panaszkodnak a kisebbségek elnyomásá miatt.

Az Angliában folytatott cseh sajtópropagandával kapcsolatban sokat szerepel egyik szemlélyiség támadta Robert Gower képviselő magyarbarát nyilatkozatát. Gower a "Manchester Guardian"-hoz intézett nyílt levelében erőlesen visszautasítja a támadást.

Tartsák tisztelben a kisebbségi jogokat és tartsanak a Magyarországtól elszakított részekben népszavazást nemzetközi ellenőrzéssel és ennek eredményeképpen vonják meg az új határokat. Meglepi, hogy a levélíró nem tudja, hogy a jugoszláv önkényuralom beállott minden ellenzék pártot, börtönbe vetette vezetőit, vagy hogy a cseh kormány feloszlatta a politikai pártokat és betiltja lapjait, míg Magyarországon alkotmányos parlamenti kormányzás folyik.

Aggályosnak tartja a levélíró, hogy a békemódosítás esetleg nem magyar elemeket is visszacsatolna Magyarországhoz, de megelégedéssel veszi tudomásul, hogy három és félmillió magyar él idegen uralom alatt, noha igazságosabb határok lehetségesek volnának. Az ily okoskodás érthetetlen.

Ujból a legkomolyabban sürgetem a Népszövetséget — fejezi be levelét Robert Gower — fontolja meg haladéktalanul

REKORD-ÁRFOLYAMON A KANADAI DOLLAR

Kereken 40 esztendő, pontosan 1893 óta nem volt olyan büszke a kanadai dollár, mint november 16-án, midőn 4 és egy negyed centtel jegyezték az amerikai dollárnál magasabban a pénzpiacpon. Ugyanekkor az angol font sterling 65 centtel emelkedett régi arány-értéke fölé és \$5.51 színvonalon lebegett a new-yorki tőzsdén. A látványos érték-emelkedés tulajdonképpen az amerikai dollár 41%-os esésében keresendő.

WINNIPEG, Man.

Tóth János és Varga Sándor magyar munkások súlyos sérüléssel kerültek be a Las Seul munkanélkül-táborból a helybe a katonai kórházba. A magyar konzulátus közbenjárására onnan a General Hospitalba szállították őket, hol szakértő orvosi kezelésben részesültek.

A KIVÁNDORLÓBÓL — GENTLEMAN

Ezzel a címmel tartott előadást a budapesti "Keresztény Ifjúsági Egyesület"-ben dr. Kun Andor, az "Amerikai Magyar Népszava" szerkesztője. A multia nézve kimutatta azt a nagy különbséget, amely az Osztrák-Magyar Monarchia és más államok között a kivándorlókat támogató gondoskodásban megnyilvánult. A kivándorolt magyarral a háború előtt jóformán senki sem törődött. Mégis, az amerikai magyarok kezdtek vagyonszerződni, de egyben "amerikanizálni" is. Amerikának nyeresége lett a szorgalmas, rendszerető, megbízható magyar és ugyanakkor vérszerző az ő hazájának. Az előadó ismertette az északamerikai Egyesült Államokba kivándorolt magyarok folyton emelkedő statisztikáját, megállapítva, hogy már a háború előtt egymilliókét-száz ezer ember vallotta magát magyarnak Amerikában.

FUT A NYUL

IRTA: KOMÁROMI JÁNOS

Egy hétköznapon, úgy féltiz óra tájt, fáradt nyúl vászorgott be a faluba, pontosan a Kusnyír Mihályék háza elé. Azaz, hogy az udvaron át futott ki a ház elébe, de alig húzta csak a négy lábát, amiből gyanítani lehetett nyomban, hogy előzően igenlően meghajszolhattak valahol s a szegény tapsifüles lejtében mehetett csak neki falunak.

Megállt, azaz, hogy leült a háttuljára a Kusnyír Mihályék háza előtt. Mintha futni akart volna egyet. Előbb azonban körülpillantott óvatosan.

Amde üres volt a nagyucca, mindössze dének, a falu közepénél játszadozott néhány apró gyerek a porban. Nyár volt, mindenki a mezőn serénykedett: égető munka napjal feszültek ki a falu és a határ fölött.

Azaz, hogy nem egészen ... Tudniillik valami három házzal följebb, a kiskertjük paticskerítésének támaszkodva, ott tétlenkedett Pék Imre, akit azért hívtak így, mert sütőmester volt az édesapja. Ugyanakkor az alvó felől egyesegyedül lohott fölfele a csámpás jobblábával Toronyi, az elcsapott igás ... Elcsapatása okaira is ki fogunk térni a későbbiek során.

Meglátta a nyulat Pék Imre s nagyot kiáltott: — Előbe, Toronyi bácsi! Meglátta a nyulat Toronyi János is, minél fogva Pék Imre felé kiáltott: — Nyomod meg hátulról, Imre fiam!

Pék Imre már ki is pattant az uccára s a nyul felé vetette magát, a nyul fölzérent és tévován kezdett megindulni, feléle a nagyuccán. Egyenesen a Toronyi két karja közé. Nem szaladt, inkább csak lökött magán néhányat. Töprengve és tanácstalanul. Mintha nem tudta volna eldönteni magát, merre próbáljon kiarranni vagy mintha nem bírta volna tagjait többé a halálos alétségűtől. Felülről teljes talppal huppogott már feléje Pék

Imre, aulról Toronyi tárta szét a karjait, hogy megkapja a fülénél.

Mert a nyul éppen feléje tartott. S Toronyi nem állhatta meg, hogy föl ne kiáltson elragadtatásban: — Ma este nyulpecsenyét eszünk!

S már hajolt is, hogy elkapja a tapsifülest, amde a tapsifüles egyet pattant, ügyesen, oldalvást. Toronyi utánaledült, de mindössze annyit sikerült elérnie, hogy tenyerével érintette a nyul farkát, ő maga pedig teljes hosszában olyat puffant hasra, hogy jobb- és baloldala felől magasra csapott fel a por.

S egy nagyot nyögött Toronyi: — Akkor ért oda Pék Imre gyors szuszogással. Megállt, hogy segítsen a tápaszkodásban Toronyinak: — Nagyot esett, János bácsi? — Hajaj — sóhajtott talpraerőködve Toronyi. — Majd a pupom szakadt ki ... De mégis megfogjuk azt a piszok állatot ... Utána!

Megfogjuk! — lihegte Pék Imre. A nyul akkor már a Galgánnyék házatáján ült az ucca közepén. Üt és a fülét hegyezte. Halálos-fáradt lehetett s százat lehetett volna tenni egy ellenében, hogy ma estére ... De nem! Még ma alkonyatra-keve, nyulpörköltet fog enni Pék Imre meg Toronyi. Közösben.

Mert akkor lefelé futottak a nagy uccán, fej-fej mellett, mi alatt Pék Imre, egy-két jótanácsot vetett oda Toronyinak: — A két öklöt tegye a melljére, János bácsi, fogja be a száját, oszt az orron szedje a levegőt ... Így tovább bírja szuffálva. — Abizony jó lesz — hálálkodott Toronyi, miközben lihegett trappolt Pék Imre oldalán. — De kinek menni jut majd a nyulból, erre feleljél nekem! Pék Imre annyit hadart összevissza, mivelhogy úgy járt a melle, akár a futató: — Igazad van — vélte Toronyi szuszogva. — Egyformán

esszük meg, legalább jóllakok eccer ... Vagyáz!

S hozzatéte meg: — Hanem most megfogjuk! A nyul tapasztalván ugyanis, hogy két üldözője nem tágit a sarkából, egyet ugrott a Regéczyék tárfelvejélt kapujának, ott bevette magát a portára. Amde nem tudta a boldogtalant, amit Pék Imre és Toronyi tudott, hogy a porta hátsó részét magas kőfal zárja el a világtól. Ott azután nyakoncsipetik a tapsifülest. És pedig játszszerrel.

Azok ketten már be is fordultak a Regéczyék udvarába. És abban a pillanatban nagyot rikoltott Toronyi: — Ott néz ránk a kőfalnál! Csakugyan, a nyul (nagy volt pedig) mintha farkasszemmel nézett volna felük. Mintha azt számitgatta volna magában, merre ugorjon egyet, széles lendülettel? Amde épp erre az eshetőlegre nem gondolt sem Pék Imre, sem Toronyi. Ahelyett két tenyerüket tarták a nyul felé, egyik jobbról, másik balról kerítve s ugyanegy gondolatban kapták feléje.

Azonban csak a levegőt kapták meg, de egymásnak verték a fejüket. Oly erővel pedig, hogy egyszerre üvöltöttek föl. — A mindenségít! Pék Imre is, Toronyi is a fejét kezdte tapogítani azon a helyen, ahol valóságos gumó pattant ki belőle a csattanás nyomán. A nyul kiszaladt az uccára s amire magukhoz tértek volna az első bódulatból és kitámolyogtak volna a kapuig, megszobzott volt, hogy a hatodik ház előtt s visszafelé igyekezett a felvénnek. De csak egy-két lépést ugyszólván.

Toronyi fujva és ingerülten nézett rá Pék Imrere: — Disznó szerencséje van ennek a nyulnak ... — Az — lihegte vissza Pék Imre. — De azért megszűnik ma este! S egyszerre kiáltottak fel, mintegy a maguk biztatására: — Utána!

S a nyul nyomába vetették magukat. De okulván az elő-

ményekből, ezuttal takarékoskodtak a szusszal. Mindenekelőtt az előbb bevált módszert alkalmazták, tehát mellükre helyezték a két öklüket s akkor egyenes íramban a nyul után.

A nyul is fölnevelt üldözőire, minél fogva kimért trappba kezdett szintén. Nem rohant, csak a hátsófelét dobálta inkább. Mivel öt-hat házzal eljött, levetett köztük a távolság, időközben néhány gondolatot cserelelt egymással.

Pék Imre kezdte: — Mit gondol János bácsi ha elkapjuk ezt a dögöt, hogy eszszük meg vacsorára? Pörköltnek, meghintve némi paprikával, avagy pecsenyének kisütve?

Toronyi csak félhangon tudott válaszolni, mert erősen lihegett: — Pörköltnek fiam ... Pörköltnek! — és csettentett hozzá — úgy szeretem a pörköltöt, hogy majd megbolondulok utána ... Hej!

Ez a fölkiáltás azért hangzott el a végén, mert az üres és elhagyott uccában, mintha vágta-ba kezdett volna a nyul s Pék Imre és Toronyi abban a pillanatban elszűrültek. Azonban rölesleges volt minden döbbenetük: lankadtabb volt már a nyul semhogy sokáig bírta volna ezt a lendületet. Félpillanattal rá ujból csak dobálta magát. Ugy hátulról.

Mivel a dolgukban biztosak voltak körülbelül és mivel idő kellett hozzá, amire utólréhetik és farkonragadhatják a nyulat, Pék Imre — lihegés közben — annyit kérddet Toronyitól: — Még mindig kereset nélkül van, János bácsi? — Még — szuszogott vissza Toronyi. — Mióta elzargattot Setét gazdám. Nem is tudok én mánn megélni ebbe a világba, csak akkor, ha igaznak fogad vissza megint ...

— Oszt mér csapta el János bácsit? — Mer disznó alak vótam — nyögte loholás közben Toronyi. — Mer hogy olyan átoktermézzel vagyok megverve az Iszentül ...

A távolság egyre fogyott: és szemlátomást szorítani kezdték a nyulat. Toronyi szítt egyet a fogán:

— Részgáltam, hogy megkarozzom. Mert úgy vót az, fiam s nyögve és krákgova adta elő az esetet.

Let volt ezek szerint, hogy Toronyi — féktelen megelégedésében — beleugrott a Setét vembes lovába. De meg is bühödött tüstént vakmerő szemtelenségéért. A rugást ugyanis meglátta a gazda s szörnyű indulatra gerjedt: "Hát azért tartalak komencióba?" Toronyi visszanyelvelt. Ez a szájalás lett a veszte. A gazdájá először is megcsépelte s utána odavetette neki: "Mest pedig mars, te koszalak, nem tartalak tovább!"

És itt — nyulüldözés közben — bűnbánóan sóhajtott egyet Toronyi: — Azóta kétszer se laktam jól. De így kell nekem: mér nem fogtam be a bagólesőt! Most pedig vigyázzal, Imre! ... Ke-eri-te-ni!

Márhogy a nyulat kellett volna keríteni. Mert a tapsifüles akkorára befordult a Beláz szelér elhagyott udvarába s átugrálván a tenyérnyi udvaron, beje a lóherébe ... Pék Imre meg Toronyi utána, de már rogyadozó térdél. S másodsor is kiáltott Toronyi, már-már fulladozva: — Ke-eri-te-ni!

Hát kerítették, kétfelől egy-zeret. Az történt azonban megint, hogy a nyul a fenekére ült a váratlanul, fölhegyezte a két fülét s akkor egyet pattant. Mint a gumilabda. Ők pedig úgy összeköintették a fejüket, hogy mindketten a vakszemükhöz kaptak. Toronyi üvöltött előszőr: — Ó, a jezebeusát!

— Azt hiszem, kirepült a bal szemem! — ordított föl jajgatva Pék Imre s szeméhez szorította mindkét tenyerét. Am abba is hagyta hamorosan a piszegetést, mert a gondolatra, hogy el találhat menekülni a nyul, csaknem az eszüket vesztették. Pék Imre is, Toronyi is. Először tehát körül próbáltak

nézni a ferdére dagadt képükkel. S felujjongtak. Mert észrevették a nyulat, amint a felvégi koloncos-kutnál üldögélt pihelve. Nyilvánvaló volt, hogy egy neki durálkodás még s a markukba les véglegesen.

Pék Imre nem is habozott sokkág, hanem futatót mellkassal fordult Toronyihoz: — Előbe, János bácsi! — Csak most szorítsuk, fiam — adta ki az utolsó jelszót Toronyi.

S nekifeküdtek még egyszer a hajkurászásnak. A felvégi írányába trappoltak, szorosan egymás mellett s harmadszor is a bevált módszer szerint: tudniillik mellkasukhoz nyomták az öklüket.

De a végső kimerültség előjelei is kezdtek megmutatkozni náluk.

Ezzel szemben a nyul (ez a szemtelen állat) három lépésnyire várta be őket a kutnál. Akkor megindult s szürkés bundáját hajgálmil kezdte előttük, annyi szemtelenséggel azonban, hogy kényelmesen betartotta a három lépésnyi térközt. A halott uccában csaknem elérték már a falu végét, mikor a nyul, a Maczkó Jankóék házával szemközti, egy üres telekre vette magát. A kert mögött magas lucernatábla következett, haragos-zöldben. Toronyi ingerült lelkialapotban jegyezte meg, hogy ha a lucernába ugrik a nyul, nyert ügyük van, mivel abban az esetben a lucerna szövényeibe gabalyodik bele az eladta.

Hát nem úgy lett!

A nyulnak is volt esze, tehát nem ugrott a lucernába, hanem a lucernás sarkában siklott el s akkor neki a pászítanak, mely a vasuti töltésig térsedett. De nem győzhette már sokáig, mert mintha fel-felbottolt volna. Többször egymásután. Pék Imre, meg Toronyi vagy husz lépést maradt le a lucernás miatt. Most azonban, amikor markukban érezték már a nyul fülét, új aggodalmak lepték el őket. Toronyi kezdte: — Hanem baj van Imre ... — Mi vóna a baj ... János

bácsi? — kérdezte el-elakadó lélekzettel Imre.

Toronyi szuszogva és lankadón folytatta: — Az a baj, fiam, ... hogy augusztus közepe előtt tloos ... nyulra vadászni ... Most pedig Junius hónap van ...

— Ez igaz, — hagyta helyben Pék Imre — csakhogy nincs ... tanu rá ...

Toronyi így tett: — Ahá!

A nyul bukcentet vetett elvéte: most már holtbiztosra lehetett venni a pörköltöt. Csoda-e, ha a zsákmány tudatában eljándalodtak keveset ... Különbögen is fokjott hőség volt s csorogva szakadt róluk az izzadság. Felnyögött egyszer Toronyi — Jó dolga van a kázméri grófnak ...

— Az — lihegte vissza Pék Imre végső alélttségben. — Mindennap zsirospirítós kenyeret eszik ... Amennyi csak ... belefér ...

Hanem ugyanakkor — hopp! — megállt a nyul. Mintha elájult volna. De nem ... Mert hirtelen fölszápta a két fülét és szembezállt vesztett üldözőivel. Toronyi egy utolsó kiáltott: — Csapd meg oldalról!

Pék Imre meg akarta csapni a nyulat, a nyul azonban egyet pattant rászut, a Szent András-kedombnak. Pattant egyet, negydfelét legalább, ők ketten összeakadtak a lábakkal és olyat vágódtak kétfelől, hogy majd a föld szakadt be alattuk. Meg volt győződve mindegyikük hogy lábast vetett neki a másik. Azzal a tisztátlan szándékkal, hogy egyedül kapja meg a nyulat.

Főlemergetek valahogy, szembeszálltak, futtak. Toronyi ordított előszőr: — Te disznó!

— Disznó, aki mondja! — ordított vissza rekedten Pék Imre. A nyúl, jókora távolságban, leüledett egy földpupra, melyet honcsiknak is mondanak. Össze verte a két fülét, mintha tapsolt volna vele. Pék Imre meg Toronyi akkor már vágta egymást oly elborult dühvel, hogy ... Csattogott tőle a táj.